

Integracja wiedzy dla rozwoju niskonakładowego rolnictwa opartego na zasobach ekosystemowych: gospodarstwa i terytoria

Roczny biuletyn LIFT nr I

styczeń 2019 r.

PROJEKT LIFT W SKRÓCIE

Cel: rozpoznanie i wyjaśnienie, w jaki sposób czynniki społeczno-ekonomiczne i polityczne wpływają na rozwój rolnictwa ekologicznego i ocena jego wydajności i trwałości w różnych systemach produkcji rolnej. Badania skupiają się na różnych poziomach - od pojedynczych gospodarstw rolnych do regionów.

Konsorcjum badawcze: 17 partnerów z 12 krajów UE.

Czas trwania: 48 miesięcy, od 1 maja 2018 r. do 30 kwietnia 2022 r.

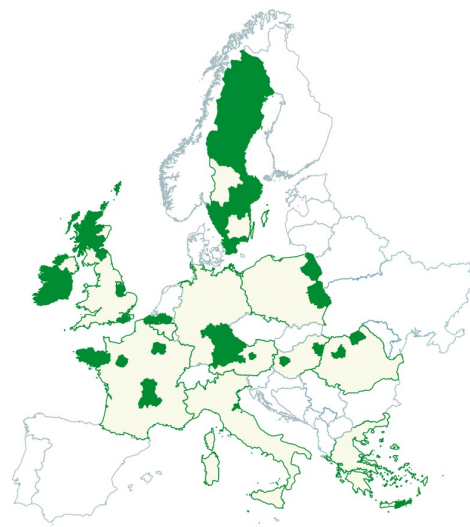
Ekologiczne praktyki rolnicze cieszą się rosnącym zainteresowaniem w Europie. Wraz z jego wzrostem nasila się potrzeba oceny potencjalnego wkładu, jaki mogą wnieść te praktyki w rozwój rolnictwa. Wymaga to wykonania dogłębnych analiz warunków, w których te praktyki funkcjonują, oraz czynników ich atrakcyjności dla rolników potencjalnie zainteresowanych ich wdrażaniem. W szczególności rolnictwo ekologiczne musi być oceniane pod kątem **poprawy wydajności i zrównoważonego rozwoju** gospodarstw rolnych, środowiska wiejskiego, społeczności i gospodarki wiejskiej jako całości.

Głównym celem projektu LIFT jest identyfikacja **potencjalnych korzyści związanych z przejściem** z rolnictwa konwencjonalnego na rolnictwo i praktyki ekologiczne w Unii Europejskiej (UE) oraz wyjaśnienie, w jaki sposób czynniki społeczno-ekonomiczne i polityczne wpływają na wprowadzanie takich praktyk, ich wydajność i zrównoważony rozwój rolnictwa ekologicznego w skali od pojedynczego gospodarstwa do całych regionów. Aby osiągnąć ten cel, LIFT ocenia czynniki sprzyjające bądź utrudniające wprowadzanie podejść i praktyk ekologicznych oraz **ocenia wydajność i trwałość** tych podejść w porównaniu do praktyk rolnictwa konwencjonalnego w różnych systemach produkcji rolnej i lokalizacjach geograficznych w UE.

LIFT przygotowuje również nowe **rekomendacje i instrumenty polityczne**, które mają poprawić wdrażanie praktyk prośrodowiskowych i wpłynąć na efektywność i trwałość rozwoju obszarów wiejskich. W tym zakresie LIFT zaproponuje innowacyjne podejście do oceny wielowymiarowego rozwoju zrównoważonego identyfikujące punkty krytyczne w procesie wdrażania praktyk ekologicznych, co powinno pomóc w usprawnieniu dostarczania dóbr

publicznych i usług ekosystemowych. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez **integrację transdyscyplinarnej wiedzy naukowej i eksperckiej**, aby wspólnie stworzyć nowatorskie narzędzia wspomagania decyzji rolników.

Projekt będzie dostarczał informację i wspierał priorytety rozwoju UE w zakresie rolnictwa i środowiska, aby promować wzrost wydajności i zrównoważy rozwój obszarów wiejskich. Aby odwzorować ogromną różnorodność warunków społeczno-ekonomicznych i biofizycznych rolnictwa UE przeprowadzonych zostanie **ponad 30 studiów przypadku** (zob. mapę po prawej).

Projekt uzyskał dofinansowanie z programu badań i innowacji Unii Europejskiej „Horyzont 2020” w ramach umowy o dotację nr 770747

www.lift-h2020.eu

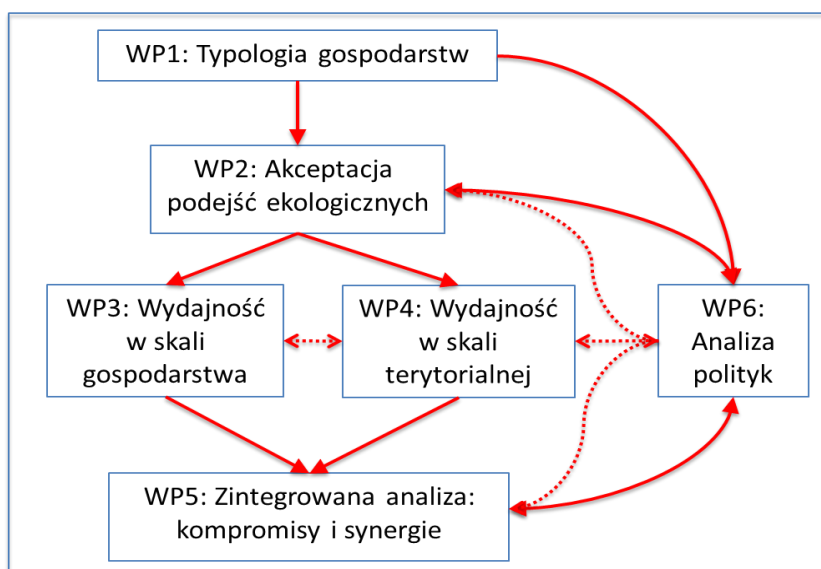
CELE PROJEKTU

Aby osiągnąć założone cele projekt LIFT będzie realizował następujące **zadania naukowe i techniczne**:

1. Zbadanie czynników społeczno-ekonomicznych i politycznych, które wspomagają lub utrudniają rozwój i wdrażanie ekologicznych podejść w rolnictwie.
2. Przeprowadzenie oceny i porównanie wydajności i trwałości rozwoju systemów rolniczych na różnych poziomach wdrożenia podejść ekologicznych i na różnych poziomach terytorialnych.
3. Zaproponowanie nowych rekomendacji i nowych instrumentów politycznych, które mogłyby poprawić wydajność i trwałość, oraz wesprzeć rozwój rolnictwa ekologicznego.
4. Zgromadzenie wiedzy na temat podejść ekologicznych w oparciu o szeroki zakres studiów przypadku i połączenie różnorodnych metod badawczych (jakościowych, ilościowych, partycypacyjnych, modelowych) i podmiotów (naukowców i interesariuszy).
5. Upowszechnienie wyników projektu dopasowane pod względem potrzeb odbiorców, m.in. za pomocą bezpłatnych narzędzi elektronicznych wspomagających podejmowanie decyzji, ogólnodostępny internetowy kurs szkoleniowy (MOOC) oraz dotarcie z wynikami projektu do studentów, decydentów politycznych i przedstawicieli doradztwa rolniczego.

PLAN PRACY

Proces badawczy projektu LIFT podzielony jest na 9 pakietów roboczych, z których wszystkie są ze sobą połączone i wzajemnie się uzupełniają. Sześć pierwszych pakietów roboczych (zob. rysunek poniżej) ma charakter badawczy, reszta pakietów roboczych (7-9) wspiera funkcjonowanie całego projektu.

Czerwone linie ciągłe wskazują połączenia i transfery informacji między pakietami roboczymi (WP); przerywane czerwone linie reprezentują pętle i zwrotny przepływ informacji

Cele badawczych pakietów roboczych są następujące:

WP1 „Typologia gospodarstw” określi podejście ramowe do typologii gospodarstw w projekcie LIFT oraz stworzy narzędzie typologizacji zrozumiałe dla potencjalnych użytkowników.

WP2 „Akceptacja podejść ekologicznych w rolnictwie i określenie zachęt do ich wprowadzania” dostarczy analiz poszczególnych elementów łańcucha tworzenia wartości. Określone zostaną egzogeniczne i endogeniczne czynniki akceptacji wdrażania podejść ekologicznych.

WP3 „Wydajność rolnictwa ekologicznego na poziomie gospodarstwa” posłuży ocenie efektów techniczno-ekonomicznych, społecznych i ekologicznych oraz wpływu na zatrudnienie w gospodarstwach wdrażających podejścia ekologiczne.

WP4 „Terytorialne aspekty systemów rolnictwa ekologicznego” zbada wpływ wdrażania rolnictwa ekologicznego na poziomie wsi, gminy i regionu.

WP5 „Zintegrowana analiza: kompromisy i synergie” wypracuje zintegrowany system oceny szerokiej gamy walorów i niekorzyści wdrażania podejść ekologicznych.

WP6 „Rola polityki w rozwoju rolnictwa ekologicznego” ujawni bariery, szanse i zachęty wynikające ze stosowanych polityk, które wpływają na wdrażanie ekologicznych podejść w gospodarstwach rolnych.

PRAKTYKI EKOLOGICZNE W PROJEKCIE LIFT

LIFT obejmuje całe spektrum podejść do praktyk rolniczych w gospodarstwach, od najbardziej konwencjonalnych do najbardziej ekologicznych, w tym celem jest analiza **maksymalnie szerokiego zakresu praktyk ekologicznych**. Obejmuje on podejścia zarówno już zdefiniowane, takie jak rolnictwo organiczne, niskonakładowe, agroekologiczne, ekstensywne, wdrażające kontrolę biologiczną, o wysokiej wartości przyrodniczej i inne, jak również takie, które nie zostały jeszcze sklasyfikowane, ale można je zidentyfikować na podstawie różnych kryteriów, takich jak praktyki zarządzania, poziom dywersyfikacji produkcji w gospodarstwie i inne.

ZAANGAŻOWANIE INTERESARIUSZY

Zaangażowanie interesariuszy jest jednym z kluczowych elementów projektu LIFT, dlatego **interesariusze reprezentujący różne grupy społeczno-ekonomiczne** zachęceni są do współpracy w procesach tworzenia wiedzy i kształtowania sieci kontaktów, co jest korzystne zarówno dla naukowych wyników projektu, jak i praktycznego wdrażania podejść ekologicznych w gospodarstwach rolnych Unii Europejskiej.

Interesariuszami projektu są: rolnicy, przedstawiciele rolników (np. związki zawodowe, grupy producenckie), przedsiębiorstwa sektora rolno-spożywczego, sprzedawcy detaliczni, inne podmioty gospodarcze (np. banki), administracja publiczna i samorządowa, stowarzyszenia obywatelskie (działające na rzecz środowiska naturalnego, społeczności itp.), organizacje pożytku publicznego (NGO) i konsumenci.

Warsztaty z udziałem lokalnych interesariuszy będą organizowane corocznie w 24 regionach państw UE wybranych jako studia przypadków.

WIADOMOŚCI I WYDARZENIA

Pierwsze coroczne (inauguracyjne) spotkanie konsorcjum LIFT odbyło się w Rennes we Francji w dniach 19-20 czerwca 2018 r.

Spotkanie inauguracyjne projektu LIFT oficjalnie rozpoczęło działania badawcze i pomogło skoordynować prace zaplanowane w pierwszym roku trwania projektu.

Podczas spotkania zaprezentowano zespoły badawcze biorące udział w projekcie i pakiety robocze projektu LIFT. Program spotkania składał się z sesji panelowych i równoległych. Sesje równoległe miały na celu wywołanie dyskusji między partnerami zaangażowanymi w określone pakiety robocze i doprecyzowanie zaplanowanych prac.

łącznie obecnych było 68 osób, 61 bezpośrednio zaangażowanych w działalność badawczą, 4 członków komitetu doradczego LIFT, dwóch przedstawicieli Komisji Europejskiej nadzorujących postępy projektu i przedstawiciel partnerskiego projektu UNISECO.

Pierwsze coroczne warsztaty z udziałem lokalnych interesariuszy z całej UE w okresie od listopada 2018 r. do lutego 2019 r.

Warsztaty w pierwszym roku projektu LIFT przeprowadzono głównie w postaci Forum Hybrydowego, aby zapewnić aktywny udział lokalnych interesariuszy.

Uzyskane opinie interesariuszy będą wykorzystane we wszystkich pakietach roboczych projektu LIFT i dotyczą takich kwestii jak: bariery i rozwiązania w kierunku wdrażania praktyk ekologicznych przez gospodarstwa rolne, innowacyjność i opłacalność rolnictwa ekologicznego, zmiany w technologiach rolniczych i efekty gospodarcze, społeczne oraz środowiskowe.

REZULTATY PROJEKTU

Opublikowano pierwszy raport naukowy: **D1.1. Przegląd definicji istniejących podejść ekologicznych**

Raport można pobrać ze strony internetowej LIFT: www.lift-h2020.eu.

Raport został przygotowany przez partnerów z: JRC (Włochy), SRUC (Wielka Brytania), UNIBO (Włochy), UBO (Niemcy), INRA (Francja).

W raporcie zaprezentowane są pierwsze kroki ku zdefiniowaniu podejścia identyfikującego kluczowe systemy produkcji rolnej i stopień akceptacji wdrożenia przez nich praktyk ekologicznych. Ta wczesna faza prac nad typologią ma na celu dostarczenie skonsolidowanego układu złożonego z systemów produkcji rolnej i praktyk rolniczych, oraz dokonać próby określenia do którego systemu odnosi się każda konkretna praktyka.

Przeprowadzono przegląd literatury w celu zidentyfikowania istniejących klasyfikacji typów gospodarstw w oparciu o stopień wdrożenia praktyk ekologicznych. Przegląd ten polegał na szczegółowym wyszukiwaniu pojęć związanych z szeroko rozumianą ekologią i jej pochodnymi w trzech bazach danych: Web of Science – WoS Core Collections, Scopus, CAB Direct.

Wyniki przeglądu pozwoliły na identyfikację następujących systemów produkcji rolnej, uszeregowanych według malejącego stopnia stosowania praktyk ekologicznych: agroekologicznego, organicznego i biodynamicznego, zintegrowanego, niskonakładowego, zachowawczego i konwencjonalnego.

W oparciu o tę literaturę i ocenę ekspertów zaproponowano podejście do grupowania praktyk rolniczych w klastry i podjęto pierwszą próbę ustalenia relacji systemów rolniczych z praktykami rolniczymi.

Kolejne kroki polegają na dołączeniu realnych danych i zakresów praktyk rolniczych jako informacji wejściowej dla analiz i procesów modelowania w celu scharakteryzowania poszczególnych gospodarstw w odniesieniu do wykorzystania przez nich praktyk ekologicznych.

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ O PROJEKCIE LIFT!

Aby być na bieżąco z najnowszymi informacjami, wynikami badań i planowanymi warsztatami dla interesariuszy w Państwa regionie lub aby zarejestrować się w celu otrzymywania biuletynów informacyjnych i aktualności projektu LIFT, zapraszamy do odwiedzin naszej strony internetowej: www.lift-h2020.eu, sprawdzania naszych kont w mediach społecznościowych.

Projekt LIFT koordynowany przez:

Pozostali partnerzy:

Koordynator projektu:
Laure Latruffe
INRA
Rennes, Francja

Odpowiedzialny za komunikację:
Vitaliy Krupin
IRWiR PAN
Warszawa, Polska

Menadżer projektu:
Floriana-Alina Pondichie
INRA Transfert
Paryż, Francja